

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. PhDr. Petra Kuchynky, Ph.D. a soudců Mgr. Jany Komínkové a JUDr. Václava Roučky v právní věci **žalobce: F.K.**, zastoupeného: Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o žalobě proti **rozhodnutí žalovaného ze dne 26.5.2014 č.j. DSH/5255/14**

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 26.5.2014 č.j. DSH/5255/14 a rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků ze dne 31.3.2014 č.j. MMP/068274/14 se z r u š u j í a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,- Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků č.j. MMP/068274/14 ze dne 31.3.2014, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, pro porušení § 10 odst. 3 téhož zákona, za což byla žalobci uložena pokuta 1.500,- Kč a náhrada nákladů řízení 1.000,- Kč.

Žalobce v žalobě tvrdil, že nebyly splněny podmínky ust. § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť správní orgán I. stupně ne zahájil řízení o přestupku s řidičem vozidla, ačkoli mu byla jeho totožnost známa na základě podání žalobce ze dne 18.12.2013, kde byl jako řidič v době spáchání přestupku označen P.K. Dále podle žalobce správní orgán I. stupně neučinil všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Žalobce nesouhlasil s tím, že jediným důvodem pro ne zahájení řízení o přestupku s označeným řidičem byla skutečnost, že se této osobě nepodařilo doručit předvolání k podání vysvětlení. Takový postup nemá podle žalobce v zákoně oporu, neboť jediným zákonným předpokladem pro ne zahájení řízení o přestupku je skutečnost, že obecní úřad obce s rozšířenou působností nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně byl s identitou řidiče obeznámen, nelze podle žalobce pochybovat o tom, že zmíněný předpoklad splněn nebyl. Dále žalobce namítal, že P.K. opakovaně žádal správní orgán I. stupně o doručování na elektronickou adresu obecny.zastupce@eu ve smyslu § 19 odst. 3 správního řádu. Žalobce k žalobě přiložil podání určená Magistrátu města Plzně k jiným spisovým značkám ze dne 14.1.2014 a 13.3.2014 obsahující žádost P.K. o doručování všech písemností na zmíněnou elektronickou adresu. Podle žalobce označený řidič nebyl ani řádně předvolán, když správní orgán neučinil pokus o doručení na tuto adresu. Další pochybení žalobce spatřoval v tom, že správní orgán I. stupně se pokusil předvolat pouze pana K. k podání vysvětlení, nikoli žalobce. Podle žalobce je tento postup dokladem, že správní orgán I. stupně neprojevil dostatečný zájem sankcionovat skutečného přestupce. Z ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu podle žalobce lze dovodit nutnost alespoň minimální aktivity správního orgánu ke zjištění pachatele přestupku. Možnost předvolat žalobce k podání vysvětlení se podle žalobce přímo nabízela, když bylo možné požádat žalobce o předložení či označení důkazů na podporu jeho tvrzení, že vozidlo v inkriminovanou dobu řídil P.K. P.K. podle žalobce jezdí pro společnost, která zajišťuje odvoz aut řidičům, kteří požili alkoholické nápoje, tzv. „želvy“; každá jízda je pak dokladovaná dispečinkem společnosti a svědectvím druhého řidiče vezoucího na místo zakázky řidiče, který odváží auto zákazníka.

Dále žalobce tvrdil, že očekával jednání o správním deliktu a že měl být přítomen dokazování (zásada bezprostřednosti). Nutnost veřejného projednání věci za přítomnosti obviněného je podle žalobce dána článkem 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. S ohledem na zásadu descendenční teorie je nutno primárně vycházet z terminologie trestního obvinění definovaného Evropským soudem pro lidská práva při výkladu článku 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce poukázal na rozsudek NSS č.j. 8 As 17/2007-135 (č. 1138/2007 Sb. NSS), podle něhož „*právní úpravy v oblasti správního trestání jsou dlouhodobě legislativně deficitní a nepamatují na řadu zvláštností, jimiž by měl být proces vedoucí k uložení trestu doplněn oproti běžným pravidlům správního řízení. Článek 6 odst. 2 Evropské úmluvy lidských práv a základních svobod upravuje požadavky na proces, v němž je komukoli ukládána sankce za čin, který vnitrostátní předpisy subsumují pod pojem deliktu, přičemž předmětem řízení je uložení pokuty za správní delikt (jedná se tedy o správní trestání)*“. V dané věci jde podle žalobce o správní řízení sankčního charakteru, spadající do oblasti správního trestání, proto aplikace práv obviněného vyplývající per analogiam z trestního řádu či ze zákona o přestupcích, jakož i práv obviněného garantovaných Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, je zcela přiléhavá. Správní orgány dle žalobce v rozporu se zásadou

bezprostřednosti nepředvolali žalobce k ústnímu jednání a neumožnili mu tak vyjádřit své stanovisko k řízení a k prováděným důkazům.

Žalovaný **ve vyjádření k žalobě** navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobce neuplatnil žádné skutečnosti, které by ho mohly zprostit odpovědnosti za správní delikt, toliko sdělil údajného řidiče předmětného vozidla P.K., který byl řádně předvolán k podání vysvětlení písemností, která byla doručována jak na adresu jeho trvalého bydliště, tak i na adresu pro doručování evidovanou v evidenci obyvatel, avšak obě písemnosti se vrátily nepřevzaté. Jelikož se předvolání nepodařilo doručit, neměl správní orgán I. stupně možnost relevantně ověřit tvrzení žalobce, že byl řidičem vozidla P.K., proto musela být věc odložena, neboť nebyla prokazatelně zjištěna skutečnost odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Za takové situace byla v souladu s § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. dovozena odpovědnost provozovatele vozidla a v daném případě nebylo na místě dále šetřit skutečnosti týkající se řidiče vozidla v době spáchání přestupku, když tato osoba byla pro správní orgán I. stupně nedostupná. Jelikož podání předložená žalobcem obsahující žádost P.K. o doručování na e-mailovou adresu nebyla učiněna ve věci předmětného šetření přestupku, nelze na tato sdělení brát zřetel. Předvolání žalobce k podání vysvětlení by bylo podle žalovaného neúčelné, neboť holé tvrzení žalobce, že vozidlo řídil pan Petr K., bylo třeba relevantně ověřit, proto byla snaha slyšet ve věci označeného řidiče. Žalovaný poukázal, že je mu z úřední činnosti známo, že pan P.K. působí jako zmocněnec v desítkách řízení a mnohdy jako provozovatelem sdělovaný řidič. Žalovaný tak považuje za krajně nevěrohodné a účelové tvrzení, že by tato osoba, která navíc figuruje jako předseda představenstva Motoristické vzájemné pojišťovny, družstvo, nabízející pojištění řidičům – členům družstva, chránící před sankcemi za přestupky a správní delikty, měla působit jako řidič tzv. želv. Žalovaný dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – Pardubice č.j. **52 A 15/2014-34** ze dne 3.9.2014, podle něhož nelze řízení o správním deliktu ztotožnit s řízením trestním, kdy řízení o předmětném správním deliktu je vydáváno dle správního řádu, nikoli dle trestního řádu. V dané věci zvláštní zákon nestanoví povinnost správnímu orgánu nařídít jednání. Žalobce byl poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, mohl nahlédnout do spisu, svých práv však nevyužil. Podle žalovaného žalobce nebyl správním orgánem I. stupně nijak krácen na svých procesních právech. Podle žalovaného řízení o správním deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. nelze zaměňovat s řízením ve věci trestního obvinění a dovozovat nutnost splnění identických podmínek.

Součástí **správního spisu** je oznámení o přestupku ze dne 28.11.2013, podle něhož v tento den od 14:25 do 14:48 hodin bylo parkováno s vozidlem žalobce Volvo RZ ... v ulici Anglické nábřeží v Plzni v úseku označeném dopravní značkou IP13c s dodatkovou tabulkou Placené, po – pá, 7:00-19:00 hodin, zóna C. Dále je zde uvedeno, že řidič nesouhlasil s přestupkem a žádal o projednání ve správním řízení. Žalobce se do oznámení o přestupku nevyjádřil, ani je nepodepsal. Dále je součástí správního spisu fotodokumentace zaparkovaného vozidla. Podle úředního záznamu z téhož dne prováděla hlídka Městské policie Plzeň – ve složení stržm. Přikryla a technika firmy Parking s.r.o. pana K. hlídku v ulici Anglické nábřeží v Plzni, kde zaregistrovala zaparkované předmětné vozidlo na pravé straně ve směru jízdy od ulice Americká v úseku označeném dopravní značkou IP13c s dodatkovou tabulkou. Ve vozidle nebyl viditelně umístěn parkovací lístek. Jelikož se u vozidla nikdo nezdržoval, rozhodla hlídka o nasazení TPZOV dle § 17a odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb.

Řidič byl o dalším postupu vyrozuměn vylepením upozornění na přední boční okno. Následně řidič požádal telefonicky o sejmutí TPZOV. Po příjezdu na místo byl řidič vyzván k prokázání totožnosti a byl ztotožněn žalobce. Žalobce byl požádán o vysvětlení včetně poučení o možnosti odepřít vysvětlení, přičemž žalobce odmítl celou záležitost řešit na místě a požádal o předání ke správnímu orgánu Magistrátu města Plzně. Součástí správního spisu je i karta vozidla prokazující žalobce jako provozovatele. Výzvou ze dne 6.12.2013 byl žalobce vyzván k uhrazení určené částky s tím, že může ve stanovené lhůtě sdělit písemně údaje o totožnosti řidiče vozidla v inkriminované době. Žalobce uvedl, že vozidlo řídil pan P.K., bytem ... Na tuto adresu, stejně jako na adresu pro doručování ..., bylo správním orgánem I. stupně doručováno předvolání k podání vysvětlení, přičemž obě zásilky pošta vrátila s tím, že na adrese v Praze je městský úřad a adresát zde nemá domovní schránku a na zahraniční adrese je adresát neznámý. Na základě těchto skutečností správní orgán I. stupně odložil věc podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích s tím, že P.K. se ve stanovený termín k podání vysvětlení bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nedostavil a s ohledem na to se nepodařilo zjistit skutečnosti vedoucí ke zjištění údajů potřebných k určení totožnosti přestupce. Nepodařilo se tak zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. V oznámení o zahájení řízení o správním deliktu správní orgán I. stupně poučil žalobce, že má možnost v usnesení stanovené lhůtě 10 pracovních dnů od doručení oznámení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu.

Správní orgán I. stupně uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu s odůvodněním, že v dané věci byly splněny všechny podmínky ust. § 125f odst. 2 a 4 zákona o silničním provozu, neboť se jedná o porušení pravidel silničního provozu neoprávněným stáním motorového vozidla na placeném parkovišti, kde nebyl viditelně umístěn na vozidle platný parkovací lístek ani parkovací karta, a poté, co správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, kdy nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, řízení o přestupku nezahájil a věc odložil, vypravil oznámení o zahájení řízení o správním deliktu žalobci a současně byla stanovena lhůta 10 pracovních dnů, v níž žalobce mohl navrhnout důkazy, činit návrhy v řízení, příp. doložit, že před porušením pravidel provozu na pozemních komunikacích mu bylo odcizeno předmětné vozidlo nebo tabulka s registrační značkou. Tohoto práva žalobce nevyužil. Zákonem č. 297/2011 Sb. byla v ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nově stanovena povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby při užití (jím provozovaného) vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem. Nesplněním této povinnosti z titulu objektivní odpovědnosti dochází k naplnění skutkové podstaty deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Oznámení Městské policie Plzeň prokazuje, že předmětného dne a na předmětném místě došlo na vozovce pozemní komunikace Anglického nábřeží v souvislosti s neoprávněným stáním předmětného vozidla k porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, konkrétně § 4 odst. 3 zákona o silničním provozu, které vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Záznam o odložení věci prokazuje, že přes veškeré nezbytné kroky správního orgánu nebyl pachatel přestupku zjištěn a věc byla podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložena. Na podkladě karty vozidla bylo prokázáno, že vozidlo bylo ke dni porušení pravidel silničního provozu provozováno žalobcem. Z toho podle správního orgánu I. stupně vyplývá, že žalobce nesplnil výše popsanou povinnost provozovatele vozidla.

V **odvolání** žalobce namítal, že nebylo nařízeno ústní jednání, když žalobce je názoru, že i v řízení o správním deliktu musí správní orgán provádět dokazování při jednání. Žalobce nařízení ústního jednání očekával. Správní orgán neměl dále právo řízení zahájit, neboť podle žalobce měl věc řešit jako přestupek proti konkrétní osobě přestupce. Nebyly tak podle žalobce splněny podmínky pro provedení řízení správním deliktu.

V odůvodnění žalobou **napadeného rozhodnutí** žalovaný uvedl, že zákon č. 361/2000 Sb. obsahuje dva relativně samostatné instituty. Jednak jde o správní delikt (sankci) provozovatele vozidla, u kterého se nezkoumá zavinění, jednak o nový správní postup mimo sankční řízení. Správní delikt je navázán na široce vymezenou povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby řidič vozidla dodržoval ust. zákona o silničním provozu. Možnost sankčního postupu proti provozovateli vozidla je však omezená přísnými podmínkami, zejména tím, že postih provozovatele vozidla je sekundární ve vztahu k postihu řidiče, z čehož vyplývá, že příslušný orgán musí činit kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku a k jeho sankcionování. Dále porušení pravidel bylo zjištěno způsobem, který neumožňuje okamžité ověření totožnosti řidiče vozidla, a konečně porušení pravidel nemělo závažné následky. V dané věci bylo zjištěno neoprávněné stání vozidla v úseku platnosti svislé dopravní značky IP13c (Parkoviště s parkovacím automatem) s dodatkovou tabulkou (Placené, po – pá, 7:00 – 19:00 hodin, zóna C), ačkoli ve vozidle nebyl viditelně uložen doklad o zaplacení parkovacího poplatku, přičemž takové jednání vykazuje znaky přestupku. Z oznámení o přestupku nebyla zřejmá totožnost řidiče, který vozidlo zaparkoval, a dané porušení lze projednat v blokovém řízení, proto byly splněny podmínky § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a žalobce coby provozovatel vozidla byl vyzván k uhrazení určené částky a poučen, že může písemně sdělit ve stanovené lhůtě údaje o totožnosti řidiče vozidla. Na podkladě sdělení řidiče byl vyzván k podání vysvětlení P.K., kterému se nepodařilo doručit předvolání ani na adrese pro doručování ani na adrese trvalého pobytu. Vzhledem k tomu, že se mu nepodařilo doručit, tedy se nepodařilo zjistit skutečnosti vedoucí ke zjištění údajů potřebných k určení totožnosti řidiče v době spáchání přestupku, správní orgán I. stupně podezření z přestupku odložil. Tato skutečnost právě založila sankční odpovědnost za správní delikt žalobce jako provozovatele vozidla. Je na něm, zda své vozidlo zapůjčí jiné osobě, ale pak si musí být vědom, že pokud se řidič dopustí přestupku a nebude na místě zjištěn, a zároveň budou splněny podmínky pro řízení o správním deliktu proti provozovateli vozidla, bude uplatněna objektivní odpovědnost provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Správní delikt je specifická forma trestného jednání, při němž se nezkoumá zavinění, ke vzniku odpovědnosti toliko postačuje vznik protiprávního jednání. Žalobce se odpovědnosti mohl zprostit pouze v případě, že by nejen uvedl totožnost řidiče při spáchání přestupku, ale tomuto řidiči by se dalo i doručovat a tento své jednání nepopíral. Ohledně nařízení ústního jednání žalovaný uvedl, že takový postup nestanoví obligatorně zákon v řízení o správním deliktu, ale jen fakultativně, když správní orgán ústní jednání může nařídit dle své úvahy. V případech, kdy konání ústního jednání není stanovené zákonem, je konáno za splnění podmínky nezbytnosti, tedy pokud je to nezbytné ke splnění účelu řízení a k uplatnění práv účastníků. Taková situace v dané věci nenastala, neboť jednání žalobce bylo řádně zadokumentováno listinnými podklady a dokazování se neprovádělo nad jejich rámec, když byly součástí spisové dokumentace již v době zahájení řízení. Žalobce byl řádně poučen o tom, že je oprávněn nahlížet do spisu a že může v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu se k těmto podkladům vyjádřit, k čemuž byla stanovena lhůta. Na své vyjádření žalobce

rezignoval a žádné důvody, které by umožňovaly jeho zproštění odpovědnosti, neuvedl. Žalobce byl v oznámení o zahájení řízení o správním deliktu taktéž vyrozuměn, že po uplynutí lhůty stanovené v usnesení bude vydáno rozhodnutí, proto nebylo důvodu se domnívat na základě tohoto poučení, že bude nařízeno ústní jednání a že žalobce svá procesní práva bude mít ještě možnost využít později při jednání. Žalobce podle žalovaného nebyl nikterak zkrácen na procesních právech ze strany správního orgánu I. stupně.

K jednotlivým námitkám soud uvádí následující:

Žalobce v žalobě tvrdil, že správní orgán v rozporu s **§ 125f odst. 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb.** neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.

Podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Podle § 125f odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb. obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo

b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Žalobní námitku porušení cit. ust. § 125f odst. 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb. neshledal soud důvodnou. Ze správního spisu totiž nepochybně vyplývá, že se správní orgán dvakrát pokusil obeslat údajného řidiče Petra Kocourka jak na adresu Úřadu městské části Praha 6, kde má tato osoba hlášené trvalé bydliště, tak i na adresu pro doručování v Santa Cruz de Tenerife. Předvolání správního orgánu se nepodařilo doručit na žádnou z těchto adres, čímž správní orgán vyčerpal možnosti zjišťování osoby údajného přestupce.

Doručování předvolání k podání vysvětlení prostřednictvím elektronické adresy obecny.zastupce@eu rovněž nebylo v daném případě možné, protože v předmětném správním řízení nepožádal P.K. o doručování ve smyslu **§ 19 odst. 3 správního řádu**, podle kterého *nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení.* Z tohoto ust. podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že žádost o doručování na emailovou adresu může být vznesena pouze účastníkem konkrétního správního řízení, tudíž je také platná pouze pro toto konkrétní řízení.

Z těchto důvodů správní orgán neměl žádné další možnosti pokračovat v šetření přestupku. Podle názoru soudu tím byla splněna podmínka ust. § 125f odst. 4 písm. a) č. 361/2000 Sb., tedy že byl správní orgán oprávněn projednat správní delikt podle § 125f odst. 1 téhož zákona, neboť učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a poté věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Podle názoru soudu je na daný případ použitelná argumentace obsažená v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21.11.2013, čj. **51 A 23/2013 – 21** (dostupný na www.nssoud.cz): *Výtky, že správní orgány učinily málo pro zjištění pachatele přestupku, krajský soud nesdílí, neboť již nebyly k dispozici reálné možnosti jeho zjištění. Nic nebránilo žalobci, aby sám označil případné svědky daného přestupkového děje, žalobce uvedl osobu, která se k přestupku nehlásila, přičemž její zavinění při spáchání daného přestupku nebylo možno zjistit. A to je totéž, jako kdyby neuvedl vůbec nic.*“

Soud dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.12.2014, čj. **3 As 7/2014 – 21** (dostupný na www.nssoud.cz), podle něhož *„evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.*“

Další námitky žalobce směřovaly proti porušení zásad ústnosti a bezprostřednosti ve správním řízení. Soud neuznal důvodnou námitku, podle níž byl správní orgán na podkladě čl. 6 odst. 1 Úmluvy povinen konat ve věci správního deliktu ústní jednání. Podle **čl. 6 odst. 1 Úmluvy** o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb. (dále jen Úmluva), *každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.*

Z cit. čl. 6 odst. 1 Úmluvy podle názoru soudu vyplývá, že se vztahuje pouze na jednání před orgánem, který splňuje atributy nezávislosti (tzv. princip plné jurisdikce), tedy v podmínkách českého právního řádu na soud. Podle **§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb.**, soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

V daném případě byl žalobce zdejším soudem vyzván v souladu s cit. ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., aby se vyjádřil k tomu, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, přičemž ve výzvě byl žalobce poučen, že v případě, že se ve stanovené lhůtě k tomuto nevyjádří, bude se mít za to, že souhlas s neveřejným projednáním věci udělil. O věci samé soud poté rozhodl bez jednání, neboť s tím žalovaný souhlasil a žalobce se k tomu ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

Ohledně jednání před správním orgánem platí ust. **§ 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu**, podle něhož *ústní jednání nařídí správní orgán tehdy, kdy to stanoví zákon, a tehdy, jestliže to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků je nezbytné*.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že neshledal splnění podmínky nezbytnosti nařízení ústního jednání jednak proto, že jednání žalobce bylo řádně zadokumentováno listinnými podklady a dokazování se neprovádělo nad rámec listin, jež byly součástí spisové dokumentace již v době zahájení řízení, a jednak proto, že byly splněny podmínky ust. § 36 odst. 3 správního řádu.

Soud má za to, že uvedené zdůvodnění je použitelné pouze při úzkém výkladu podmínek ústního jednání dle ust. § 49 odst. 1 správního řádu, neobstojí však ve vztahu k tvrzení o porušení zásady bezprostřednosti. Soudu je známa z jeho úřední činnosti praxe jiných správních orgánů (např. v oblasti státní správy na úseku zaměstnanosti), které rovněž v rámci své činnosti objasňují správní delikty a stanovují postih za ně v řízení vedeném podle správního řádu. Při projednávání správních deliktů tedy platí v zásadě jednotná procesní pravidla bez ohledu na to, který správní orgán je k jejich projednání příslušný.

Ve věcech správních deliktů postupují správní orgány z úřední činnosti tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), a v souladu se zásadou vyšetřovací jsou povinny i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 3 správního řádu). Rozhodné skutečnosti zjišťují z podkladů, které za tímto účelem opatřují. Nejdůležitějšími podklady pro vydání rozhodnutí jsou zejména důkazy (§ 50 odst. 1 správního řádu). Uznat konkrétní osobu vinnou ze spáchání správního deliktu lze pouze na základě závěru o tom, že o tom svědčí dostatek důkazů. Důkazů, které byly provedeny před správním orgánem rozhodujícím o vině, nikoli před jiným orgánem (např. policejním). Tato zásada bezprostřednosti jednoznačně vyplývá z ust. **§ 52 věty druhé správního řádu**, podle něhož *správní orgán vždy provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci*.

Provádění důkazů má právo být přítomen účastník řízení, což zakotvuje ust. **§ 51 odst. 2 správního řádu**, podle kterého *o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování*. V daném případě ze správního spisu nevyplývá, že by se žalobce vzdal svého práva být přítomen provádění dokazování, byť třeba i mimo jednání. Zásada bezprostřednosti vyplývá i z dalších ust. správního řádu. Např. podle **§ 53 odst. 6 správního řádu** *o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah*.

Neprovádět dokazování správní řád umožňuje správním orgánům pouze ve stanovených případech. Např. v řízení o žádosti ve smyslu § 51 odst. 3 správního řádu, podle něhož je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Taktéž v příkazním řízení není nutné provádět dokazování na podkladě ust. § 150 odst. 1 správního řádu, podle kterého povinnost v řízení z moci úřední a ve sporném řízení lze uložit formou písemného příkazu.

Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Pokud by byl připuštěn výklad správního orgánu, podle něhož obecně není nutné ve správním řízení provádět důkazy za přítomnosti účastníka, přestože je mu ukládána povinnost, zvláštní ustanovení o příkazním řízení by podle názoru soudu postrádalo smysl. Nelze akceptovat ani výklad správního orgánu, podle něhož lze dokazování nahradit v řízení výzvou a poučením podle § 36 odst. 3 správního řádu.

Soud má za to, že porušení zásady bezprostřednosti je procesní vadou takové intenzity, jako např. porušení práva na ústní projednání ve věcech, v nichž to stanoví zákon (např. § 74 zákona o přestupcích), tedy že mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (§ 65 s.ř.s.). Lze je odstranit pouze provedením důkazů v přítomnosti žalobce (při jednání nebo tzv. mimo jednání dle § 51 odst. 2 správního řádu).

Z vyložených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k doplnění řízení ve výše uvedeném smyslu.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek, a dále za náklady právního zastoupení sestávající z odměny advokáta za 2 úkony právní služby á 3.100,- Kč a za náhrady hotových výdajů á 300,- Kč, navýšené o DPH 21%.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 26. března 2015

**JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D., v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková